

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 6Co/163/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1714206491
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Kučerová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:1714206491.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Zuzany Kučerovej a sudcov JUDr. Martina Murgaša a Mgr. Jany Janics Bajánkovej v právnej veci žalobcu: Z. L. N., N. H. K. Ú. S. G., J. XX.XX.XXXX, G. K. I. XXX, N., zastúpený advokátskou kanceláriou Mgr. Henrieta Slavkovská, advokát, s.r.o., so sídlom Ľ. Štúra 19, Levice proti žalovanej: N. X., J. XX.XX.XXXX, G. K. Š. XXX/X, N. Z., zastúpená advokátom JUDr. Eva Klemová, so sídlom M. R. Štefánika 1, Pezinok, o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Pezinok č.k. 10C/182/2014 - 429 zo dňa 2. marca 2018 takto

rozhodol:

Odvolací súd m e n í výrok napadnutého rozsudku, ktorým bolo vyporiadané bezpodielové spoluvlastníctvo úpadcu a žalovanej (výrok I., II., III., IV.) tak, že do výlučného vlastníctva úpadcu S.na G., J. XX.XX.XXXX sa prikazujú

- nehnuteľnosti zapísané na X. Č.. XXXX vedeným Okresným úradom Pezinok, katastrálnym odborom pre okres Pezinok, obec Pezinok, katastrálne územie Pezinok a to:
 - a/ parcela registra „U. K.. Č.. XXX/X evidovaná ako pozemok zastavané plochy a nádvoria o výmere 68 m²,
 - b/ rodinný dom N.. Č.. XXX postavený na parcele č. XXX/X M. K.. Č.. XXX (zapísanej na LV č. XXXX) evidovanej ako pozemok zastavané plochy a nádvoria;
 - nehnuteľnosti zapísané na LV Č.. XXXX vedeným Okresným úradom Pezinok, katastrálnym odborom pre okres Pezinok, obec Pezinok, katastrálne územie Pezinok a to:
 - a/ parcela registra C-KN parc. č. XXX, evidovaná ako pozemok: zastavané plochy a nádvoria o výmere XXX S.,
 - b/ parcela registra „C“ parc. č. XXX, evidovaná ako pozemok: zastavané plochy a nádvoria o výmere 12 m²,
 - c/ parcela registra „C“ parc. č. XXX, evidovaná ako pozemok: zastavané plochy a nádvoria o výmere 16 m²,
 - d/ parcela registra „C“ parc. č. XXX, evidovaná ako pozemok: zastavané plochy a nádvoria o výmere 13 m²,
 - e/ parcela registra „C“ parc. č. XXX, evidovaná ako pozemok: zastavané plochy a nádvoria o výmere 13 m² o výmere 13 m²,
 - f/ parcela registra „C“ parc. č. XXX/X, evidovaná ako pozemok: zastavané plochy a nádvoria o výmere 8 m²;
- nehnuteľnosti zapísané na X. Č.. XXXX vedeným Okresným úradom Pezinok, katastrálnym odborom pre okres Pezinok, obec Pezinok, katastrálne územie Pezinok a to:
 - a/ parcela registra „C“ parc. č. XXX, evidovaná ako pozemok: záhrady o výmere 236 m² b/ parcela registra „C“ parc. Č.. XXX, evidovaná ako pozemok: zastavané plochy a nádvoria o výmere 92 m².

Úpadcovi sa prikazuje zostatok dlhu zo Zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 12.11.2007, ktorý ku dňu 6.5.2013 činil sumu 90.946,93 eur a zostatok dlhu zo Zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 18.6.2008, ktorý ku dňu 6.5.2013 činil sumu 45.746,75 eur.

Úpadca je povinný zaplatiť žalovanej na dorovnanie finančného vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva sumu 38.653,16 eur do 30 - tich dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

Žiadna zo strán sporu n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ō v o d n e n i e :

1/ Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie vyporiadal bezpodielové spoluvlastníctvo sporových strán tak, že do vlastníctva žalobcu prikázal nehnuteľnosti v podiele 1/2 k celku:

- nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX vedeným Okresným úradom Pezinok, katastrálnym odborom pre okres Pezinok, obec Pezinok, katastrálne územie Pezinok a to: parcela registra C evidovaná ako pozemok: zastavané plochy a nádvoria o výmere 68 m² parc. č. XXX/X na ktorej je postavený rodinný dom so súpisným číslom 640;

- nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX vedeným Okresným úradom Pezinok, katastrálnym odborom pre okres Pezinok, obec Pezinok, katastrálne územie Pezinok a to: parcely registra C evidované ako pozemok: zastavané plochy a nádvoria o výmere 184 m² parc. č. XXX; parcely registra C evidované ako pozemok: zastavané plochy a nádvoria o výmere 12 m² parc. č. XXX; parcely registra C evidované ako pozemok: zastavané plochy a nádvoria o výmere 16 m² parc. č. XXX; parcely registra C evidované ako pozemok: zastavané plochy a nádvoria o výmere 13 m² parc. č. XXX; parcely registra C evidované ako pozemok: zastavané plochy a nádvoria o výmere 13 m² parc. č. XXX; parcely registra C evidované ako pozemok: zastavané plochy a nádvoria o výmere 8 m² parc. č. XXX/X;

- nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX vedeným Okresným úradom Pezinok, katastrálnym odborom pre okres Pezinok, obec Pezinok, katastrálne územie Pezinok a to: parcely registra C evidované ako pozemok: záhrady o výmere 236 m² parc. č. XXX; parcely registra C evidované ako pozemok: zastavané plochy a nádvoria o výmere 92 m² parc. č. XXX na ktorom je postavený rodinný dom so súpisným číslom XXX (I. výrok);

do vlastníctva žalovanej prikázal nehnuteľnosti v podiele 1/2 k celku:

- nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX vedeným Okresným úradom Pezinok, katastrálnym odborom pre okres Pezinok, obec Pezinok, katastrálne územie Pezinok a to: parcela registra C evidovaná ako pozemok: zastavané plochy a nádvoria o výmere 68 m² parc. č. XXX/X na ktorej je postavený rodinný dom so súpisným Č. XXX;

- nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX vedeným Okresným úradom Pezinok, katastrálnym odborom pre okres Pezinok, obec Pezinok, katastrálne územie Pezinok a to: parcely registra C evidované ako pozemok: zastavané plochy a nádvoria o výmere 184 m² parc. č. XXX; parcely registra C evidované ako pozemok: zastavané plochy a nádvoria o výmere 12 m² parc. č. XXX; parcely registra C evidované ako pozemok: zastavané plochy a nádvoria o výmere 16 m² parc. č. XXX; parcely registra C evidované ako pozemok: zastavané plochy a nádvoria o výmere 13 m² parc. č. XXX; parcely registra C evidované ako pozemok: zastavané plochy a nádvoria o výmere 13 m² parc. č. XXX; parcely registra C evidované ako pozemok: zastavané plochy a nádvoria o výmere 8 m² parc. č. XXX/X;

- nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX vedeným Okresným úradom Pezinok, katastrálnym odborom pre okres Pezinok, obec Pezinok, katastrálne územie Pezinok a to: parcely registra C evidované ako pozemok: záhrady o výmere 236 m² parc. č. XXX; parcely registra C evidované ako pozemok: zastavané plochy a nádvoria o výmere 92 m² parc. č. XXX na ktorom je postavený rodinný dom so súpisným číslom XXX (II. výrok);

stranám sporu prikázal úhradu celého zostatku dlhu poskytnutého spoločnosťou Slovenská N., M..N.. na základe Zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 12.11.2007, ktorého zostatok i s príslušenstvom bol ku dňu 22.10.2011 vo výške 75.545,45 eur, a to každej strane rovnakým dielom vo výške 1 (III. výrok);

stranám sporu prikázal úhradu celého zostatku dlhu poskytnutého spoločnosťou Slovenská N., M..N.. na základe Zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 18.6.2008, ktorého zostatok i s príslušenstvom bol ku dňu 22.10.2011 vo výške 38.495,24 eur, a to každej strane rovnakým dielom vo výške 1 (IV. výrok);

žiadnej zo strán nepriznal nárok na náhradu trov konania.

2/ Súd prvej inštancie vychádzal zo skutkového zistenia, že manželstvo S. G. a žalovanej bolo právoplatne rozvedené dňa 22.10.2011, kedy zaniklo aj ich BSM (§ 148 ods. 1 Obč. Zák.). Konkurz na majetok žalobcu (správne manžela - úpadcu, poznámka odvolacieho súdu) bol vyhlásený dňa 28.3.2013 (sp. zn. K005378 vyhlásený v Obchodnom vestníku č. 62/2013), následne žalobca (správca konkurznej podstaty úpadcu) podal dňa 11.7.2014 v zákonnej trojročnej lehote návrh na vyporiadanie BSM. Z listinných dôkazov (úverové zmluvy, listy vlastníctva) a zo zhodných tvrdení sporových strán súd prvej

inštancie ustálil masu BSM tak, že túto tvoria nehnuteľnosti v k.ú. Pezinok zapísané na LV č. XXXX, XXXX a XXXX v hodnote určenej ZP č. 125/2017 (214.000 eur), ako aj záväzky vzniknuté zo Zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 12.11.2007 a Zmluvy o splátkovom úvere Č.. XXXXXXXXXXXX zo dňa 18.6.2008. Výška zostatku úveru ku dňu zániku BSM (22.10.2012) zo Zmluvy č. XXXXXXXXXXXX predstavovala sumu 75.545,45 eur a zo Zmluvy č. XXXXXXXXXXXX sumu 38.495,24 eur.

3/ Súd prvej inštancie ďalej ozrejmil, že žalobca žiadal v záujme ochrany veriteľov úpadcu prikázanie celého majetku v BSM v prospech konkurznej podstaty s poukazom na § 147 ods. 1 Obč. zák. a zásad obsiahnutých v rozsudku NS ČR sp. zn. 22 Cdo 1725/2006 dňa 31.10.2007. Žalovaná oproti tomu žiadala, aby súd BSM vyporiadal v súlade so zásadou parity (§ 150 Obč. zák.).

4/ Súd prvej inštancie dospel k záveru, že neexistuje dôvod, pre ktorý by sa mal pri vyporiadaní BSM odchýliť od zásady vymedzenej v § 150 Obč. zák. Argumentáciu žalobcu, podľa ktorej je nutné prihliadať na to, že žalovaná nevyužila právne inštitúty zrušenia či zúženia BSM vyhodnotil s ohľadom na skutočnosť, že BSM zaniklo už rozvodom manželstva takmer poldruha roka predtým, ako bol vyhlásený konkurz, za nedôvodnú. Navyiac, návrh na vyporiadanie BSM tak ako vyžaduje § 53 ods. 3 písm. c) Zákona o konkurze (t.j. bezodkladne) bol zo strany správcu podaný až o ďalšieho poldruha roka po vyhlásení konkurzu. Súd prvej inštancie sa nestotožnil s názorom žalobcu, že BSM je predĺžené, ak hodnota nehnuteľností v BSM predstavuje sumu 214.000 eur (ako sa zhodli obe strany vychádzajúc zo Znaleckého posudku č. 125/2017) a spoločný dlh ku dňu zániku BSM z oboch úverových zmlúv činil spolu sumu 114.040,69 eur. Súd prvej inštancie rovnako nemal za to, že v uvedenom prípade sú splnené podmienky na aplikáciu rozsudku NS ČR zo dňa 31.10.2007 sp. zn. 22 Cdo 1725/2006 argumentujúc tým, že ak by mal zákonodarca v úmysle aplikovať § 147 ods. 1 Obč. zák. v záujme ochrany konkurzných veriteľov (a uprednostnenia ich záujmov pred záujmami bývalého manžela) automaticky i na prípady vyporiadania BSM manželov, tento zámer by sa prejavil v legislatíve tým spôsobom, že by zaniknuté BSM bolo ex lege zahrnuté do konkurznej podstaty a teda by nebolo ani potrebné realizovať vyporiadanie (či už súdom schváleným zmierom alebo na základe súdneho rozhodnutia). Súd prvej inštancie v tejto súvislosti akcentoval, že BSM sporových strán zaniklo ešte pred vyhlásením konkurzu. K tvrdeniu žalobcu, že by mal byť celý majetok v BSM prikázaný úpadcovi vyplýva z ust. § 167i ods. 1 Zákona o konkurze v znení účinnom od 01.03.2017 súd prvej inštancie dodal, že predmetné ustanovenie je nutné vykladať vo vzťahu k § 53 ods.1 Zákona o konkurze, ktorý jednoznačne ustanovuje povinnosť správcu BSM vyporiadať a teda ust. § 167i ods. 1 je nutné chápať v tom kontexte, že až do vyporiadania BSM sa do konkurznej podstaty zahŕňa celá masa BSM, pokiaľ nedôjde (bezodkladne iniciatívou správcu) k jeho vyporiadaniu. Predmetné ustanovenie má teda skôr preventívny charakter za účelom zabezpečenia, aby ešte pred vyporiadaním BSM nebol z konkurznej podstaty vyčlenený akýkoľvek majetok v BSM, ktorý by následne vyporiadaním mohol pripadnúť úpadcovi.

5/ Ohľadom vyporiadania nehnuteľností dospel súd prvej inštancie k názoru, že v tomto prípade je vhodné dať prednosť rozdeleniu jednotlivých vecí spôsobom zodpovedajúcim podielom na vyporiadanom zaniknutom BSM pred stanovením platobnej povinnosti na vyrovnanie podielov. Mal za to, že s poukazom na okolnosti prípadu by prikázanie nehnuteľností do výlučného vlastníctva jednej zo strán bolo v rozpore s účelom príslušných ustanovení Obč. zák. a Zákona o konkurze. Ak by boli nehnuteľnosti prikázané žalobcovi (správne úpadcovi, poznámka odvolacieho súdu), mohla by nastať situácia, že žalobca (pretože je úpadcom) nebude schopný uhradiť žalovanej vyrovnávací podiel v primeranej lehote (ak vôbec). Naopak, ak by boli nehnuteľnosti prikázané žalovanej a táto by i prípadne zaplatila žalobcovi vyrovnávací podiel, nie je vylúčené, že by v konečnom dôsledku došlo k ujme na strane záložných veriteľov, pretože by nehnuteľnosti mohli byť v konkurze speňažené výhodnejšie (t.j. za cenu vyššiu ako je stanovená znaleckým posudkom č. 125/2017). Prikázanie nehnuteľností do podielového spoluvlastníctva sporových strán (v zmysle zásady parity každému v podiele 1/2 k celku) s ohľadom na ich súčasnú situáciu vyhodnotil ako najprimeranejšie riešenie, a to aj v prípade, ak by takéto vyporiadanie viedlo k ďalšiemu sporu o jeho zrušenie a (ďalšie) vyporiadanie. V takomto spore by už totiž súd mohol nariadiť predaj nehnuteľností a rozdelenie výťažku z predaja, čo pri vyporiadaní BSM nie je možné, pretože každý z bezpodielových spoluvlastníkov bol za trvania spoluvlastníctva vlastníkom celej veci.

6/ Pokiaľ išlo o vyporiadanie spoločného dlhu sporových strán, súd prvej inštancie odkázal na ust. § 149 a § 150 Obč. zák. Mal za to, že z obdobných dôvodov ako pri vyporiadaní nehnuteľností sa (bývalí) manželia majú podieľať na spoločných dlhoch v rovnakom pomere v akom sa podieľajú na spoločnom majetku. Pretože vyporiadava nehnuteľnosti v BSM tak, že ich prikazuje do podielového

spoluvlastníctva (v pomere jednej polovice), pričom na týchto nehnuteľnostiach viaznu ťarchy - záložné práva zabezpečujúce spoločné záväzky, ktoré sú predmetom tohto vyporiadania, rozhodol tak, že prikázal celý zostatok spoločného dlhu strán (vrátane jeho príslušenstva) na úhradu každej zo strán rovnakým dielom, pričom s poukazom na § 511 Obč. zák. budú voči veriteľovi zo spoločného dlhu (N.) zaviazaní naďalej spoločne a nerozdielne. Podľa názoru súdu prvej inštancie, ak by bol aj dlh prikázaný len jednej zo strán, postavenie oboch strán ako solidárnych dlžníkov voči veriteľovi by sa de facto nezmenilo, pretože s poukazom na § 531 Obč. zák. je takéto oslabenie veriteľa (zmenšenie počtu dlžníkov) bez jeho súhlasu neprípustné a nemožno ho založiť ani rozhodnutím súdu. Veriteľovo právo domáhať sa zaplatenia dlhu aj zo strany druhého manžela by ostalo zachované. Argument žalovanej, že úvery patriace do BSM sú úvermi spotrebiteľskými vyhodnotil ako nedôvodný, pretože v rámci vyporiadania BSM súd nie neposudzuje platnosť či neplatnosť spotrebiteľských zmlúv, resp. existenciu prijateľných či neprijateľných podmienok logicky i z toho dôvodu, že vyporiadaním v BSM nemožno zasiahnuť do práv tretích osôb (v tomto prípade N. ako dodávateľa zo spotrebiteľskej zmluvy, ktorý nie je a ani nemôže byť stranou v tomto konaní).

7/ K uplatnenému nároku na vyporiadanie peňažných prostriedkov získaných z titulu nájmu na nehnuteľnostiach v mase BSM, ktorých polovicu žiada žalovaná (zo 4.500 eur sumu 2.250 eur), súd prvej inštancie skonštatoval, že rozhodným okamihom pre ustálenie masy BSM je deň jeho zániku a preto nie je možné v rámci tohto konania vyporiadať aj pohľadávku manžela voči druhému manželovi, ktorá vznikla neskôr. BSM strán zaniklo 22.10.2011, nájomný vzťah bol prostredníctvom správcu založený až 14.8.2014, jedná sa teda o majetok nadobudnutý v dôsledku správy majetku úpadcu, netvorí masu BSM a preto je vylúčené, aby bol vysporiadaný v rámci tohto konania. Súd prvej inštancie uzavrel, že sa jedná o pohľadávku žalovanej voči žalobcovi z titulu bezdôvodného obohatenia, ktorú si mohla uplatniť v zmysle § 28 ods. 3 Zákona o konkurze.

8/ O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 C.s.p. tak, že žiadnej zo strán nepriznal nárok na náhradu trov konania.

9/ Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca (správca konkurznej podstaty úpadcu) a navrhol odvolaciemu súdu, aby ho zmenil tak, že všetky pasíva a aktíva nadobudnuté do BSM prikáže výlučne úpadcovi. Argumentoval tým, že v prejednávacom prípade ide o výnimočný a odôvodnený prípad, kedy je nutné sa odchyliť od ust. § 150 Obč. zák., t. j. od princípu parity podielov oboch manželov, pretože do konkurzu boli prihlásené pohľadávky, ktoré boli správcom zistené v celkovej sume 219.237,89 eur, z toho pohľadávky veriteľa N., M..N.. v sume 136.693,68 eur, ktoré boli solidárnym záväzkom bývalých manželov a ktoré sú zabezpečené majetkom tvoriacim BSM. V zmysle § 147 ods. 1 Obč. zák. pohľadávka len jedného z manželov, ktorá vznikla za trvania manželstva môže byť pri výkone rozhodnutia uspokojená aj z majetku patriaceho do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, a to v prebiehajúcom konkurznom konaní vyhlásenom na majetok úpadcu S. G., veritelia majú právo, ktoré im vyplýva zo zákona prihlásiť sa do konkurzu vyhláseného na svojho dlžníka a byť uspokojení aj z majetku v BSM. Žalobca ďalej dôvodil, že BSM nie je predĺžené len titulom spoločného dlhu bývalých manželov voči N., M..N.., ako nesprávne uviedol súd prvej inštancie (ods. 12), ale je predĺžené všetkými dlhmi oboch manželov, teda aj samostatnými dlhmi úpadcu. Z uvedeného dôvodu je potrebné trvať na tom, že pri predĺžení masy BSM nie je možné právne posudzovať vyporiadanie BSM na základe parity podielov manželov, ale je potrebné prihliadať na oprávnené záujmy veriteľov. S ohľadom na hodnotu nehnuteľností v BSM je dôvodný predpoklad, že sa pohľadávka veriteľa N., M..N.. uspokojí na 100%, nakoľko ide v konkurze o zabezpečeného veriteľa, a teda nebude potrebné viesť ďalšie súdne konania, pričom súdu by mali rozhodovať tak, aby bol ich rozhodnutím založený právny stav, kedy nebude potrebné viesť ďalšie súdne konania. Pokiaľ ide o odklon od princípu parity, manžel žalovanej (úpadca) začal podnikáť v roku 2002 a podnikal do roku 2012, pričom počas celej doby podnikania žalovaná nežiadala z tohto dôvodu súd o zrušenie BSM za trvania manželstva podľa § 148a ods. 2 Obč. zák., ani sa nesnažila o inú formu úpravy BSM (§143a Obč. zák.), ktorá by je zabezpečila ochranu v prípade nepriaznivého výsledku podnikania manžela. Zákon teda dal žalovanej možnosť čeliť nepriaznivým dôsledkom podnikateľského rizika jej manžela, ktorú nevyužila. V tejto súvislosti odvolateľ poukázal na rozhodnutie NS ČR sp. zn. 22 Cdo 1725/2006 zo dňa 31.10.2007. Ďalej argumentoval aktuálnym znením ZoKR, ktoré v ustanovení § 167i ods. 1 uvádza, že do konkurznej podstaty patrí všetok majetok v dlžníkovom bezpodielovom spoluvlastníctve manželov, ak ešte nedošlo k jeho vyporiadaniu, ktorým ustanovením sám zákonodarca potvrdil správnosť jeho právneho názoru. Namietal, že prvoinštančný súd (v bode 12 odôvodnenia) nesprávne právne posúdil toto zákonné ustanovenie, nakoľko podľa §

167 ods. 1 ZoKR každý platobne neschopný dlžník, ktorý je fyzickou osobou je oprávnený domáhať sa oddĺženia konkurzom alebo splátkovým kalendárom podľa tejto časti zákona, a to bez ohľadu na to, či má záväzky z podnikateľskej činnosti, a z tohto dôvodu pre oddĺženie fyzickej osoby neplatí ustanovenie § 53 ods. 1 ZoKR. Ust. § 167i ods. 1 nemožno vykladať v kontexte s § 53 ods. 1 ZoKR, ako to nesprávne konštatuje súd prvej inštancie. Odvolateľ ďalej namietal správnosť postupu súdu prvej inštancie, keď pri vyporiadaní BSM rozdelil jednotlivé nehnuteľné veci do podielového spoluvlastníctva, čo bude mať negatívne dôsledky na situáciu BSM manželov, konkrétne bude musieť vyzvať žalovanú, aby v lehote do 60 dní do konkurznej podstaty zaplatila 1 hodnoty predmetnej nehnuteľnosti, čo činí sumu 107.000 eur, pričom žalovaná nepreukázala, že takouto sumou disponuje. Pokiaľ žalovaná takúto sumu nezaplatí, ako správkyňa bude musieť nariadiť dražbu 1 nehnuteľnosti, a nakoľko ide len o polovicu nehnuteľnosti je dôvodný predpoklad viacerých kôl dražby, čo výrazne navýši náklady konkurzu, pretože predpoklad, že by existoval záujemca, ktorý by mal záujem o 1 nehnuteľnosti je minimálny a ak sa aj takýto záujem nájde, výrazne to zníži hodnotu výťažku z dražby. V prípade ak by odvolací súd rozhodol v zmysle jeho návrhu, ako správkyňa nehnuteľnosti speňaží celú domovú nehnuteľnosť v dražbe za najvyššiu možnú cenu a vzhľadom na hodnotu tejto nehnuteľnosti (214.000 eur) je reálny predpoklad uspokojenia celej prihlásenej pohľadávky zabezpečeného veriteľa N., M..N., a v takom prípade ani bývalý manžel po oddĺžení, ani bývalá manželka nebudú mať žiadny dlh. Zároveň bude nastolený právny stav, kedy nebude potrebné viesť už žiadne ďalšie súdne, exekučné konania, ani výkon záložného práva. V tejto súvislosti žalobca dodal, že vyporiadať nehnuteľné veci po 1 nežiadala ani žalovaná vo svojom záverečnom návrhu, zjavne uvedomujúc si negatíva takéhoto spôsobu vyporiadania. Žalobca ďalej namietal vecnú správnosť a logickú chybu vo výrokových vetách napadnutého rozsudku, a to pokiaľ ide o I. výrok, ktorým súd prikázal nehnuteľnosti v 1 žalobcovi (správcovi konkurznej podstaty), hoci správne mal nehnuteľné veci prikázať úpadcovi, teda bývalému manželovi. Pokiaľ ide o výroky III. a IV., ide o obdobné logické chyby, keďže stranou sporu je správkyňa konkurznej podstaty, navyše súd nemá zákonnú oporu prikázať mu ako správcovi rozsudkom uhradiť zostatok dlhu zohľadniac, že účelom konkurzu a oddĺženia fyzickej osoby je zbaviť sa svojich dlhov zákonným procesom, bez ohľadu na to, v akej výške budú reálne uspokojení prihlásení veritelia, zároveň sa úpadca zbaví aj všetkých dlhov ktorých sa veritelia do konkurzu neprihlásili.

10/ Žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedla, že vyhlásením konkurzu sp. zn. 32K/80/2012 sa nezmenil subjekt vlastníckeho práva k majetku v BSM, ktorý sa stal súčasťou konkurznej podstaty. Vyporiadanim spoločného majetku sa má v tomto konaní určiť majetok, ktorý sa stane súčasťou konkurznej podstaty úpadcu ako jeho výlučný majetok. Predmetom vyporiadania však nemôžu byť spoločné pasíva BSM (spoločné dlhy v N. N. v celkovej výške 136.693,68 eur) a to z dôvodu, že veritelia úpadcu vyhlásením konkurzu a prihlásením svojich pohľadávok do neho, stratili možnosť individuálneho uplatnenia a vymáhania svojich pohľadávok, a to bez ohľadu na to, či ide o pohľadávky voči obom spoločne alebo len voči úpadcovi. Pri riešení predmetného sporu je potrebné dať prednosť špeciálnemu predpisu (ZoKR) pred predpisom všeobecným (Obč. zák.), ktorý je možné použiť len subsidiárne, avšak za zachovania zásad vyplývajúcich z § 150 Obč. zák. Žalovaná nesúhlasí s tvrdením žalobcu, že jej a úpadcovo BSM je predĺžené z dôvodu, že hodnota majetku v BSM (nehnuteľnosti) činí 214.000 eur a správcom zistené a do konkurzu prihlásené pohľadávky majú hodnotu 219.237,89 eur. Ust. § 147 ods. 1 Obč. zák. nie je možné aplikovať na konkurzné konanie, aj napriek existencii subsidiárneho vzťahu všeobecného a špeciálneho zákona z dôvodu, že predmetné ustanovenie upravuje spôsob uspokojenia veriteľa jedného z manželov v konaní o výkon rozhodnutia. Výkon rozhodnutia je upravený v Exekučnom poriadku tento v subsidiárnom vzťahu k ZoKR nie je. Za stavu, keď hodnota nehnuteľností v BSM činí podľa ZP č. 125/2017 sumu 214.459,53 eur a hodnota pohľadávok uspokojiteľných v konaní o výkon rozhodnutia z majetku v BSM preukázaných žalobcom je vo výške 169.625,98 eur, nie je možné jej a úpadcovo BSM vyhodnotiť v spore o vyporiadanie BSM ako predĺžené. Dodala, že argumenty žalobcu na odklon od princípu parity (§ 150 Obč. zák.) nenapĺňajú zákonné znaky umožňujúce zásadu parity podielov obmedziť o to viac, že úpadca konal v posledných rokoch manželstva tak, že tvoril dlhy, ktoré zjavne nemal v úmysle plniť. Vecí, za ktoré svojim dodávateľom nezaplatil však speňažil a výťažok z ich predaja spotreboval, nakoniec podal sám na seba návrh na vyhlásenie konkurzu s vedomím, že jeho dlhy budú uspokojené zo spoločného majetku. Záverom svojho vyjadrenia uviedla, že hoci odvolanie voči rozsudku súdu prvej inštancie nepodala, navrhuje aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že do výlučného vlastníctva úpadcu prikáže všetky nehnuteľnosti v hodnote 214.459,53 eur a výnos z nájomného vo výške 4.500 eur s povinnosťou úpadcu zaplatiť jej vyrovnávací podiel vo výške 41.132,92 eur do 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

11/ Žalobca v odvolacej replike uviedol, že súhlasí s návrhom žalovanej na zmenu napadnutého rozhodnutia v časti, v ktorej navrhuje prikázať do vlastníctva úpadcu všetky nehnuteľnosti, v tejto súvislosti akcentoval, že tento spôsob vyporiadania navrhli obe sporové strany aj vo svojich záverečných návrhoch pred súdom prvej inštancie. Nesúhlasil však s návrhom, aby súd zaviazal úpadcu zaplatiť na vyrovnanie podielov sumu 41.132,92 eur, a to z dôvodu predĺženosti BSM a nevyužitia práva žalovanej zrušiť BSM. Rovnako nesúhlasil s vyporiadáním nájomného, nakoľko nejde o majetok v BSM. Ide o príjem konkurznej podstaty zabezpečený správkyňou - žalobcom v prospech konkurznej podstaty ako výnos z majetku zapísaného do konkurznej podstaty podľa § 86 ods. 3 zákona č. 7/2005 Z.z. Opätovne poukázal na súčasné znenie ZoKR (v znení účinnom od 1.3.2017), ktoré v ust. § 167e ods. 1 uvádza, že vyhlásením konkurzu zaniká dlžníkovo bezpodielové spoluvlastníctvo manželov. Do konkurznej podstaty patrí všetok majetok v dlžníkovom bezpodielovom spoluvlastníctve manželov, ak ešte nedošlo k jeho vyporiadaniu. Dodal, že pre konkurz a oddĺženie fyzických osôb platia od 1.3.2017 výlučne ustanovenia IV. časti zákona o ZoKR pričom ustanovenia II. časti ZoKR pre konkurz fyzických osôb platia len v prípade, ak na ne odkazuje konkrétne ustanovenie IV. časti zákona. Má za to, že súd prvej inštancie aj túto argumentáciu žalobcu posúdil nesprávne. Vzhľadom na uvedené považuje za spravodlivé také riešenie vyporiadania BSM úpadcu a žalovanej, aby všetky pasíva a aktíva nadobudnuté do BSM boli prikázané výlučne úpadcovi za účelom uspokojenia prihlásených pohľadávok prostredníctvom zákonných ustanovení ZoKR.

12/ Žalovaná v odvolacej duplike zotrvala na svojom stanovisku, že neexistuje dôvod pre odklon od zásady parity podielov. V zmysle prechodných ustanovení zákona č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii v znení neskorších predpisov k úpravám účinným od 1.3.2017, nie je pravdou, že na konkurzné konania úpadcu na Okresnom súde Nitra sp. zn. 32K/80/2012, dopadá súčasné znenie ust. § 167i ods. 1, 2 ZKR, nakoľko podľa § 206f platí, že konania začaté pred 1.3.2017 sa dokončia podľa právnych predpisov účinných do 28.2.2017.

13/ Odvolací súd viazaný odvolacími dôvodmi, nie však rozsahom odvolania (§ 379 písm. c/, § 380 C.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok bez nariadenia odvolacieho pojednávania a dospel k záveru, napadnutý rozsudok je potrebné zmeniť (§ 388 C.s.p.).

14/ Podľa ust. § 53 ods. 3 zákona č. 7/2005 Z.z. v znení účinnom ku dňu vyhlásenia konkurzu na majetok úpadcu (28.3.2013), ak úpadcovo bezpodielové spoluvlastníctvo manželov zaniklo pred vyhlásením konkurzu: a) dohody o vyporiadání bezpodielového spoluvlastníctva manželov uzavreté v posledných šiestich mesiacoch pred vyhlásením konkurzu sú neplatné, b) ak sa už začalo konanie o vyporiadání bezpodielového spoluvlastníctva manželov, ktoré sa doposiaľ právoplatne neskončilo, vstupuje správca do konania namiesto úpadcu dňom vyhlásenia konkurzu, c) ak sa ešte nezačalo konanie o vyporiadání bezpodielového spoluvlastníctva manželov, je správca povinný bezodkladne podať návrh na toto vyporiadanie namiesto úpadcu, d) na účinnosť dohody o vyporiadání bezpodielového spoluvlastníctva manželov je potrebné schválenie príslušným súdom.

15/ Podľa § 206f ods. 1 zákona č. 7/2005 Z.z. (Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1.3.2017) konania začaté pred 1.3.2017 sa dokončia podľa právnych predpisov účinných do 28.2.2017.

16/ V zmysle ust. § 143 Obč. zák. do BSM patrí všetko, čo môže byť predmetom vlastníctva a čo nadobudol niektorý z manželov za trvania manželstva, s výnimkou vecí získaných dedičstvom lebo darom, ako aj vecí, ktoré podľa svojej povahy slúžia osobnej potrebe alebo výkonu povolania jedného z manželov, a vecí vydaných v rámci predpisov o reštitúcii majetku jednému z manželov, ktorý mal vydanú vec vo vlastníctve pred uzavretím manželstva, alebo ktorému bola vec vydaná ako právnomu nástupcovi pôvodného vlastníka.

17/ Podľa § 150 Obč. zák. pri vyporiadání sa vychádza z toho, že podiely oboch manželov sú rovnaké. Každý z manželov je oprávnený požadovať, aby sa mu uhradilo, čo zo svojho vynaložil na spoločný majetok, a je povinný nahradiť čo sa zo spoločného majetku vynaložilo na jeho ostatný majetok. Ďalej sa prihliadne predovšetkým na potreby maloletých detí, na to, ako sa každý z manželov staral o rodinu, a na to, ako sa zaslúžil o nadobudnutie a udržanie spoločných vecí. Pri určení miery pričinenia treba vziať tiež zreteľ na starostlivosť o deti a na obstarávanie spoločnej domácnosti. Východiskovým pravidlom vyporiadania je teda rovnosť podielov oboch manželov tak v rámci aktív, ako aj pasív, ktoré vo svojom súhrne predstavujú BSM.

18/ Odvolací súd súhlasí s právnym názorom súdu prvej inštancie, že v prejednávanej veci nie je dôvod odchyliť sa od princípu parity vyjadreného v ust. § 150 Obč. zák. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>>, pričom tento princíp rovnosti podielov zostáva zachovaný aj pri vyporiadaní BSM zaniknutého vyhlásením konkurzu, rovnako tak aj v prípade, keď BSM zaniklo rozvodom manželov pred vyhlásením konkurzu na majetok jedného z manželov. Zákonné ustanovenia upravujúce vyporiadanie BSM rozhodnutím súdu (§ 150 Obč. zák.) totiž odlišnú úpravu v prípade vyhlásenia konkurzu na majetok jedného z manželov po zániku BSM neobsahujú. Odvolací súd na podporu svojej argumentácie poukazuje aj na rozsudok NS ČR zo dňa 18.4.2012, sp. zn. 22 Cdo 2111/2010, podľa ktorého pri vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov, zaniknutého vyhlásením konkurzu, zostáva zachovaný princíp rovnosti podielov manželov na spoločnom majetku a rovnaký princíp sa presadí aj pri vyporiadaní spoločného majetku manželov.

19/ Pokiaľ ide o vzťah vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva a možnosť uspokojenia tretej osoby z majetku v bezpodielovom spoluvlastníctve, odvolací súd poukazuje na rozhodnutie NS ČR sp. zn. 33Cdo 2140/2010, podľa ktorého vyporiadanie spoločných záväzkov (dlhov) manželov nezasahuje do práv a povinností tretích osôb (veriteľov a iných), ktoré nie sú účastníkmi konania o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov, a ktorým zostávajú nedotknuté všetky ich práva aj námietky s tým, že tieto závery platia bezo zvyšku, a to i v priebehu konkurzu vedeného na majetok niektorého z manželov, aj pre inštitút bezpodielového spoluvlastníctva manželov. To, že manžel je v konkurze, neznamena, že by súdne rozhodnutia vydané v spore s vyporiadaním bezpodielového spoluvlastníctva manželov, podľa ktorého spoločné záväzky (dlhy) tvoriace BSM má uhradiť on, zbavovalo konkurzného veriteľa práva domáhať sa uspokojenia týchto záväzkov i z majetku prikázaného v rámci vyporiadania BSM do výlučného vlastníctva druhého z manželov. Druhý manžel však má právo na tzv. náhradovú pohľadávku voči manželovi v konkurze a to z dôvodu vyporiadania podielov medzi nimi. Vzhľadom na uvedené je odvolacia argumentácia žalobcu poukazujúca na ust. § 167i ods. 1 ZKV bezpredmetná, naviac, predmetné ustanovenie nie je na konkurz vyhlásený na majetok bývalého manžela použiteľný, pretože podľa § 206f ods. 1 ZKV sa tento konkurz dokončí podľa doterajších predpisov (t.j. podľa predpisov účinných do 28.2.2017). Rovnako bez významu je aj argumentácia žalobcu ustanovením § 147 ods. 1 Obč. zák., pretože predmetné zákonné ustanovenie nie je možné v prejednávanej veci aplikovať. Upravuje totiž povinnosť trpieť uspokojenie pohľadávky z bezpodielového spoluvlastníctva manželov v exekučnom konaní.

20/ Z vyššie uvedeného je potom zrejmé, že súd prvej inštancie vychádzal zo správnej úvahy o rovnosti (parite) podielov oboch manželov, pokiaľ však išlo o konkrétne vyporiadanie spoločnej nehnuteľnosti a dlhov manželov, zvolil pre sporové strany a napokon aj správcu a veriteľov úpadcu, zbytočne komplikovaný a finančne náročný spôsob tým, že nehnuteľnosti tvoriace masu BSM prikázal do podielového spoluvlastníctva, hoci takýto spôsob vyporiadania je možné zvoliť len výnimočne. V prejednávanej veci však hľadisko výnimočnosti abscentuje, čo správne namieta aj žalobca vo svojom odvolaní.

21/ Vzhľadom na uvedené odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie tak, že všetky nehnuteľnosti (aktíva) tvoriace masu BSM v hodnote 214.000 eur (vrátane rodinného domu súp. Č.. XXX, ktorý z výroku napadnutého rozsudku vypadol) prikázal do výlučného vlastníctva úpadcu Mariána Bernáta, čím zároveň odstránil pochybenie súdu prvej inštancie, ktorý vo výrokoch rozhodnutia nesprávne vyporiadaval BSM so žalobcom - správcom konkurznej podstaty, hoci sa výrok mal týkať úpadcu ako bývalého manžela, a rovnako tak úpadcovi prikázal zostatok dlhu zo Zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX a Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX ku dňu 6.5.2013 v celkovej výške 136.693,68 eur. Zároveň zaviazal úpadcu na dorovnanie finančného vyrovnania bezpodielového spoluvlastníctva žalovanej vo výške 38.653,16 eur. Odvolací súd dodáva, že s takýmto spôsobom vyporiadania spoločných aktív a pasív tvoriacich BSM súhlasila aj žalovaná.

22/ Pokiaľ ide o nájomné vo výške 4.500 eur, ktoré súd prvej inštancie nezahrnul do masy BSM z dôvodov uvedených v ods. 15, žalovaná odvolanie voči rozsudku súdu prvej inštancie nepodala, a preto sa odvolací súd týmto osobitne nemohol zaoberať.

23/ Nakoľko súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav veci, na tento aplikoval správne právne predpisy (§ 150 Obč. zák.), ktoré však nesprávne vyložil, zohľadniac právny názor vyslovený v uznesení

NS SR č.k. 4Cdo 49/2012-672, v zmysle ktorého treba na rozhodnutie o vyporiadaní BSM hľadieť ako na jednotný celok a v prípade odvolania čo i len voči jednému zo samostatných výrokov vo veci samej musí odvolací súd vždy preskúmať celé rozhodnutie súdu prvej inštancie o vyporiadaní BSM, ako aj výsledky odvolacieho prieskumu, odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej zmenil (§ 388 C.s.p.) tak, ako je uvedené v prvej výrokovej vete tohto rozhodnutia.

24/ O náhrade trov konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 2 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 2 C.s.p. a s ohľadom na čiastkový úspech každej zo sporových strán vyslovil, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

25/ Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

: Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

c/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

d/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

e/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/ (§ 422 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii (§ 427 ods. 1 prvá veta C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne / dovolacie dôvody/ a čoho sa dovolateľ domáha /dovolací návrh/ (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a

ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C.s.p.).